



GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

26. juni 2007

Udkast til Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse (KOM nr. foreligger ikke)

Grundnotat sendes tillige til Folketingets Erhvervsudvalg.

Resumé

Kommissionen har den 10. maj 2007 udarbejdet et udkast til nye rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, der skal erstatte de nuværende rammebestemmelser. Udkastet angiver Kommissionens retningslinier og principper for dens vurdering af, hvornår statsstøtte til miljøbeskyttelse vil være forenelig med fællesmarkedet, primært efter TEF art. 87, stk. 3, litra c.

Forurenere-betaler-princippet er stadig udgangspunktet for de nye rammebestemmelser. Som noget nyt opstiller Kommissionen i rammebestemmelserne to typer af vurderinger: En standardvurdering for foranstaltninger vedrørende støttebeløb under et vist loft (kapitel 3) og en detaljeret vurdering for foranstaltninger over dette loft (kapitel 4). Vurderingerne skal foretages på grundlag af Kommissionens balancetest og indebærer, at en række nye elementer vil indgå i Kommissionens vurdering af støttens forenelighed med fællesmarkedet, blandt andet skal medlemsstaten kunne bevise, at der er en incitamentseffekt forbundet med støtte til visse virksomheder. Af andre ændringer kan desuden nævnes, at udkastet indeholder retningslinier for støtte til handel med emissioner, at støtte til miljøbeskyttelse inden for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter falder ind under de nye rammebestemmelser, at der åbnes mulighed for at yde støtte til markedsudbredelsen af øko-innovation, at støtteinintensiteterne forhøjes for støtte til visse former for miljøbeskyttelse, og at kravene til rapportering er mere detaljerede.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har 10. maj 2007, som et led i Statsstøtte Handlingsplanen, udarbejdet et udkast til nye rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, der skal erstatte de nuværende rammebestemmelser. Forurenere-betaler-princippet er stadig hovedreglen, og statsstøtte er så-

ledes alene den næstbedste løsning. De nye rammebestemmelser er desuden et af instrumenterne til at gennemføre energihandlingsplanen og de energi- og klimarelaterede mål, som det Europæiske Råd har fastsat.

Foruden rammebestemmelserne vil der fremover eksistere en gruppefritagelse for statsstøtte til miljøbeskyttelse. Rammebestemmelserne skal derfor læses i sammenhæng med Kommissionens udkast til en supergruppefritagelse, der den 16. maj 2007 blev sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst.

Hovedformålet med statsstøttekontrol på energibeskyttelsesområdet er at sikre, at statsstøtteforanstaltninger medfører et højere miljøbeskyttelsesniveau, der ikke kunne opnås uden støtten og at sikre, at de positive følger af støtten overstiger de negative følger under hensyntagen til forurenere-betaler-princippet.

I rammebestemmelserne introduceres balancetesten, der er et resultat af den mere økonomiske tilgang til statsstøtte i Lissabon-strategien. Balancetesten er struktureret som følger:

- (I) Har støtteforanstaltningen et veldefineret mål af fælles interesse (f.eks. vækst, beskæftigelse, samhørighed, miljø)?
- (II) Er støtten velegnet til at virkeliggøre målet af fælles interesse, dvs. korrigerer den påtænkte støtte markedsfejlet, eller opfylder den et andet mål?
 - a. Er statsstøtte et velegnet politisk instrument?
 - b. Har støtten en tilskyndelsesvirkning, dvs. ændrer den virksomhedernes adfærd?
 - c. Er støtteforanstaltningen proportionel, dvs. kunne man opnå samme adfærdsændring med mindre støtte?
- (III) Er konkurrenceforvridningen og påvirkningen af samhandelen så begrænset, at den overordnede afvejning er positiv?

Kommissionen vil anvende balancetesten i to udformninger, dels en standardvurdering for alle foranstaltninger under et vist loft (kapitel 3) og dels en detaljeret vurdering for foranstaltninger over dette loft (kapitel 4). Loftet er på 5 mio. EUR pr. virksomhed både for investeringsstøtte og driftsstøtte¹. Desuden finder den detaljerede test anvendelse på en række former for driftsstøtte afhængig af virksomhedernes kapacitet, forbrug eller produktion. Derudover omhandler udkastets kapitel 1 Kommissionens balancetest mere overordnet samt begrundelser for, hvorfor specifikke foranstaltninger er omfattet af rammebestemmelserne. Kapitel 2 omhandler anvendelsesområdet og definitioner. Kapitel 5 indeholder reglerne om kumulering, mens kapitel 6 indeholder de afsluttende bestemmelser.

¹ Driftsstøtten beregnes for en periode på 5 år.

Ifølge udkastet kan medlemsstaterne - i fravær af EF-standarder og markedsbaserede instrumenter, der fuldt ud afspejler forurenere-betaler-princippet - beslutte at indføre et højere miljøbeskyttelsesniveau. Det kan gøres på to måder: For det første kan medlemsstaterne skabe positive incitamenter på virksomhedsniveau for at forbedre EF-standarderne. Her er formålet med statsstøtte direkte at korrigere markedsfejlen som følge af forureningens negative virkninger. For det andet kan medlemsstaterne indføre nationale regler, der er mere vidtgående end EF-standarderne. Det kan føre til meromkostninger for visse virksomheder og påvirke deres konkurrencevilkår. Disse omkostninger er ikke nødvendigvis lige byrdefulde for alle virksomheder. Her kan statsstøtte være nødvendig for at lette byrden for de mest belastede virksomheder.

Anvendelsesområde:

Rammebestemmelserne finder anvendelse på støtte til fordel for miljøbeskyttelse i alle sektorer, der er omfattet af EF-traktaten. Rammebestemmelserne finder også anvendelse på sektorer, der er underlagt specifikke fællesskabsregler for statsstøtte (stålforarbejdning, skibsbygnings-, motorkøretøjs- og kunstfiberindustrien, transportsektoren, kul, landbrug og fiskeri), medmindre der gælder andre specifikke regler.

Hvad angår landbrug og fiskeri, finder rammebestemmelserne anvendelse på støtte til miljøbeskyttelse til fordel for virksomheder inden for produktforarbejdning og salg.

Statsstøtte til forskning, udvikling og innovation på miljøområdet er underkastet EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation². Markedsudbredelsen af økoinnovationer (erhvervelse af et aktiv i form af en økoinnovation) er imidlertid dækket af rammebestemmelserne³.

Velegnet instrument:

Det fremgår af udkastet, at forurenere-betaler-princippet er hovedreglen, og at statsstøtte er den næstbedste løsning.

Støttens tilskyndelsesvirkning og nødvendighed:

Ifølge udkastet skal statsstøtte til miljøbeskyttelse føre til, at støttemodtageren ændrer sin adfærd, således at miljøbeskyttelsesniveauet bliver højere, end hvis støtten ikke var ydet. Statsstøtte til at opfylde de obligatoriske EF-standarder er ikke berettiget.

² EUT C 323 af 30.12.2006, s. 1.

³ Det må antages at betyde, at støtte til selve frembringelsen af øko-innovationen skal vurderes ud fra rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning, udvikling og innovation, mens støtte til køberen af øko-innovationen skal vurderes ud fra rammebestemmelserne for statsstøtte til miljøbeskyttelse.

Støttens proportionalitet:

Ifølge udkastet skal en given støtte kun betragtes som proportional, hvis samme resultat ikke ville kunne opnås med mindre støtte. Endvidere kan der også tages højde for graden af selektivitet i forbindelse med proportionalitet. De støtteberettigede omkostninger for investeringer er derfor baseret på de ekstra (netto)omkostninger, der er nødvendige for at opfylde miljømålene. Det betyder, at alle virksomhedens fordele i princippet skal fratrækkes de ekstra investeringsomkostninger.

For nogle foranstaltningers vedkommende kan man ikke basere sig på meromkostninger. Det gælder støtte i form af fritagelse for eller lempelser af miljøafgifter og støtte i form af ordninger for handel med emissionsrettigheder. I de tilfælde skal proportionaliteten sikres ved betingelser og kriterier, som betyder, at modtageren ikke får for store fordele, og at foranstaltningens selektivitet begrænses til det strengt nødvendige.

Endvidere opfordres medlemsstaterne til at sikre omkostningseffektivitet for miljøgevinsterne ved f.eks. at vælge foranstaltninger, hvor de sparede eksterne omkostninger er betydelige i forhold til støttebeløbet. Det fremgår dog af udkastet, at de sparede eksterne omkostninger kun kan anvendes som grundlag for beregning af statsstøtte i særlige tilfælde. For at give virksomheden det nødvendige incitament til at ændre adfærd skal støttebeløbet knyttes direkte til de omkostninger, virksomheden har pådraget sig.

De negative virkninger af miljøstøtte:

Det fremgår af udkastet, at i de tilfælde hvor støtten ikke er nødvendig, kan støtten skade konkurrencen, hvis støtten holder ineffektive virksomheder i gang, skader dynamiske incitament/fortrængning, skaber markedsstyrke eller ekskluderende adfærd og/eller kunstigt ændrer handelsstrømme eller produktionens placering.

Derudover er det i udkastet nævnt, at i de tilfælde, hvor formålet med en foranstaltning er at omlægge produktionen fra forurenende produkter til mere miljøvenlige produkter, bør virkningen på markedsandel ikke betragtes som skadelig, hvis faldet i eksterne omkostninger⁴ langt kompenserer for faldet i ikke-støttemodtagende virksomheders overskud.

Kapitel 3: Standardvurdering:

Kommissionen vil som udgangspunkt alene anvende en standardvurdering for både investerings- og driftsstøtte, hvor støttemodtager modtager mindre end 5 mio. EUR⁵.

⁴ Med eksterne omkostninger må Kommissionen formodes at mene de omkostninger, som forureningen forårsager.

⁵ Dvs. en standardvurdering, der ikke efterfølges af en detaljeret vurdering. Herudover må det antages, at driftsstøtte på under 5 mio. EUR til en støttemodtager, der opfylder bestemte mål for kapaciteten, produktionen eller forbruget også vil være omfattet af en detaljeret test jf. pkt. 140 i udkastet.

Kommissionen har identificeret nedenstående foranstaltninger, hvor statsstøtte på visse betingelser kan være forenelig med TEF art. 87, stk. 3, litra c). Kommissionen går umiddelbart ud fra, at disse foranstaltninger vil korrigere for markedsfejl eller forbedre miljøbeskyttelsen.

Endvidere fremgår det af udkastet, at Kommissionen vil se positivt på anmeldelser af støtteforanstaltninger, der understøttes af omhyggelige evalueringer af tidligere lignende foranstaltninger, og som påvirker støttens tilskyndelsesvirkning.

1) støtte til virksomheder, der går videre end EF-standarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet i fravær af EF-standarder:

Investeringsstøtte kan godkendes, hvis investeringen sætter den støttemodtagende virksomhed i stand til at nedbringe dens forurening⁶. Støtteintensiteten må ikke overstige 30 % brutto af de støtteberettigede omkostninger. Hvis investeringen vedrører erhvervelse af et aktiv i form af økoinnovation, kan støtteintensiteten forhøjes med 10 % under nærmere angivne betingelser. Ligeledes kan støtteintensiteten forhøjes med 10 % for støtte til mellemstore virksomheder og 20 % for støtte til små virksomheder. De støtteberettigede omkostninger er de ekstra omkostninger, der er nødvendige for at nå det højere beskyttelsesniveau. Hvis ikke disse klart kan identificeres, skal omkostningerne ved en teknisk sammenlignelig investering, der giver et lavere miljøbeskyttelsesniveau, og som ville blive foretaget uden støtte, fra trækkes de støtteberettigede omkostninger. De støtteberettigede omkostninger skal beregnes med fradrag af eventuelle driftsoverskud og omkostninger, der er knyttet til den supplerende miljøinvestering, og som er påløbet i de første 5 år af investeringens løbetid.

Ovenstående regler gælder også støtte til virksomheder, der går videre end EF-standarderne eller øger miljøbeskyttelsesniveauet i fravær af EF-standarder i transportsektoren. Støtte til erhvervelse af ny køretøjer til transport af vej, jernbane, indre vandveje samt søtransport, der er i overensstemmelse med vedtagne EF-standarder kan godkendes, før de træder i kraft.

2) Støtte til tidlig tilpasning til kommende EF-standarder for SMV:

Støtten er forenelig, hvis EF-standarderne er vedtaget, forudsat at investeringen gennemføres og afsluttes mindst et år før den obligatoriske frist for gennemførelse udløber. De maksimale støtteintensiteter er henholdsvis 25 % for små og 20 % for mellemstore virksomheder af de støtteberettigede omkostninger.

⁶ Investeringer, der medfører nedbringelse af CO₂-emissioner fra energiproduktion med mindst 50 % sammenlignet med gennemsnitlige specifikke emissionsniveauer, kan modtage støtte efter disse bestemmelser.

3) Støtte til energibesparelser:

For så vidt angår investeringsstøtte, er støtteintensiteten forhøjet fra 40 til 50 % i udkastet. Støtteintensiteten kan forhøjes med 10 % for mellemstore og 20 % for små virksomheder, hvilket er en forhøjelse på 10 % til små virksomheder.

4) Støtte til vedvarende energikilder:

For så vidt angår investeringsstøtte, er støtteintensiteten forhøjet fra 40 til 50 % i udkastet. Støtteintensiteten kan forhøjes med 10 % for mellemstore og 20 % for små virksomheder, hvilket er en forhøjelse på 10 % til små virksomheder.

For så vidt angår driftsstøtte kan det være berettiget for at dække forskellen mellem produktionsomkostningerne for energi fra vedvarende energikilder og markedsprisen. Valgmulighed 1⁷ og 2⁸ er videreført i udkastet, mens valgmulighed 3⁹ er sat ind i forbindelse med den detaljerede vurdering i kapitel 4.

5) Støtte til kraftvarmeproduktion:

Miljøinvesteringer i og/eller driftsstøtte til kraftvarmeproduktion betragtes som forenelige med fællesmarkedet, hvis anlæggene er i overensstemmelse med definitionen af højeffektiv kraftvarmeproduktion. Støtteintensiteten for investeringsstøtte må ikke overstige 50 % af de støtteberettigede investeringsomkostninger. Støtteintensiteten kan forhøjes med 10 % for mellemstore virksomheder og 20 % for små virksomheder.

6) Støtte til fjernvarme:

Støtte til miljøinvesteringer i energieffektive fjernvarmeanlæg betragtes som forenelige med fællesmarkedet, hvis de fjernvarmeanlæg, der modtager støtte, er i overensstemmelse med definitionen af højeffektiv fjernvarme. Støtteintensiteten må ikke overstige 40 % af de støtteberettigede omkostninger. Investeringer i fjernvarmeanlæg, der udelukkende anvender vedvarende energikilder, kan tildeles en bonus på

⁷ Ifølge valgmulighed 1 kan medlemsstaterne yde driftsstøtte for at kompensere for forskellen mellem produktionsomkostningerne for vedvarende energi og markedsprisen for den pågældende energiform.

⁸ Ifølge valgmulighed 2 kan medlemsstaterne tildele støtte til vedvarende energikilder ved at bruge markedsmekanismer, fx grønne certifikater eller udbud.

⁹ Ifølge valgmulighed 3 kan medlemsstaterne yde driftsstøtte til nye anlæg til fremstilling af vedvarende energi, der beregnes på baggrund af de sparede eksterne omkostninger. Omkostningerne beregnes på grundlag af forskellen mellem dels de producerede eksterne omkostninger, som ikke betales af producenterne af vedvarende energi, dels de producerede eksterne omkostninger, der ikke betales af producenterne af ikke-vedvarende energi. Se pkt. 141 i udkastet.

10 %. Støtteintensiteten kan forhøjes med 10 % for mellemstore virksomheder og 20 % for små virksomheder.

7) Støtte til affaldssortering:

Det fremgår ikke direkte af udkastet, om der stadig kan ydes driftsstøtte til affaldshåndtering. Der kan kun ydes investeringsstøtte til affaldshåndtering under nærmere angivne betingelser.

Støtteintensiteten må ikke overstige 30 % af de støtteberettigede omkostninger. Der er mulighed for at yde 10 % i bonus til mellemstore virksomheder og 20 % til små virksomheder.

8) Støtte til rensning af forurenede industrigrunde:

Støtten kan udgøre 100 % af de støtteberettigede omkostninger. I de nuværende rammebestemmelser er der en bestemmelse om, at beløbet kan forhøjes med 15 % af arbejdsbeløbet. Denne bestemmelse er ikke gentaget i udkastet.

9) Støtte til flytning af virksomheder:

I udkastet er præciseret, at den støttemodtagende virksomhed skal opfylde alle retlige krav, herunder gældende miljøstandarder. Desuden kan også virksomheder eller anlæg, der er omfattet af Seveso II-direktivet¹⁰ være støttemodtager.

10) Støtte i form af afgiftslempelser eller afgiftsfritagelser:

For så vidt angår ikke-harmoniserede afgifter¹¹ vil en lempelse eller fritagelse for afgift blive erklæret forenelig med fællesmarkedet, hvis en af følgende 2 betingelser er opfyldt. 1) virksomheden, der er berettiget til lempelse, skal betale 20 % af den nationale afgift. 2) Der mellem medlemsstaten og de pågældende virksomheder indgås aftaler, der forpligter virksomhederne til at nå miljøbeskyttelsesmål i løbet af fritagelsesperioden. Her er det i udkastet tilføjet, at aftalerne klart skal præcisere de omhandlede foranstaltninger og præciseringer samt indeholde en tidsplan.

For så vidt angår de harmoniserede afgifter¹² skal afgiftslempelser eller fritagelser være tilladte ifølge det pågældende direktiv og være i overensstemmelse med de begrænsninger og betingelser, der er fastsat i direktivet. Hvis en medlemsstat indrømmer en lempelse eller fritagelse fra en national afgift, der mindst svarer til den mindstesats, der er fastsat i EF-direktivet, vil sådanne lempelser være forenelige i en periode på højst ti år. Hvis en medlemsstat indrømmer visse virksom-

¹⁰ Dvs. virksomheder, hvor farlige stoffer forekommer eller formodes at forekomme i tilfælde af uheld.

¹¹ En medlemsstat beslutter ensidigt at indføre en ny miljøafgift i en sektor eller for et produkt, hvor der i EU ikke er gennemført afgiftsharmonisering.

¹² Medlemsstaterne indfører en ny miljøafgift, der er harmoniseret på EU-niveau, og giver visse virksomheder afgiftslettelse eller fritagelse.

heder en afgiftslempelse eller en fritagelse, så de betaler en afgiftsats, der er lavere end EU's mindstesats, vil sådanne lempelser eller fritagelser være forenelige i en periode på højst ti år, hvis der indgås aftaler eller opstilles betingelser med samme virkning vedrørende miljøbeskyttelse som i disse aftaler mellem medlemsstaten og de støttemodtagende virksomheder.

11) Støtte i form af handel med emissionsrettigheder:

Ifølge udkastet kan omsættelige emissionsrettigheder indebære statsstøtte, navnlig hvis rettighederne tildeles til under markedspris. En sådan støtte er forenelig med fællesmarkedet forudsat, at ordningerne er udformet således, at der opnås miljømål, der går videre end de mål, der opnås på grundlag af obligatoriske EF-standarder. For det andet skal tildelingen ske på en åben måde baseret på datakilder af den højest tilgængelige kvalitet, og det samlede antal rettigheder eller tilladelser, der ydes til den enkelte virksomhed til under markedsprisen, må ikke være højere end dens forventede behov. For det tredje må tildelingsmetoden ikke begunstige visse virksomheder eller visse sektorer, medmindre det kan begrundes med selve systemets miljømæssige logik, eller de pågældende regler er nødvendige for at sikre overensstemmelse med andre miljøpolitikker. For det fjerde skal nye markedsdeltagere tildeles rettigheder eller tilladelser på samme betingelser som eksisterende virksomheder, der driver forretning på de samme markeder.

Støttens tilskyndelsesvirkning:

Hvis det støttede projekt ikke er påbegyndt inden ansøgningen, formodes tilskyndelsesvirkningen automatisk at være opfyldt for alle støtteforanstaltninger til fordel for SMV.

For alle andre støttede projekter vil Kommissionen kræve, at den anmeldende medlemsstat påviser en tilskyndelsesvirkning vha. en kontrafaktisk analyse¹³. Af udkastet fremgår, at medlemsstaten skal oplyse om, hvad støttemodtageren ville have gjort uden støtten, og hvorfor det mest miljøvenlige alternativ ikke ville være valgt i en kontrafaktisk situation. Desuden skal medlemsstaten forklare, hvorfor støttemodtageren ikke ville have iværksat den ydede aktivitet uden støtte. Ydermere er i pkt. 134 nævnt en række egenskaber ud over den miljømæssige værdi, der gør miljøvenlige investeringer attraktive for private virksomheder. Ifølge udkastet kan medlemsstaten henvise til disse fordele, når den skal forklare, hvorfor den støttede aktivitet ikke er tilstrækkelig attraktiv for de relevante virksomheder uden støtte.

¹³ En kontrafaktisk analyse indebærer, at der foretages en sammenligning af den tilsigtede aktivitet med støtte og uden støtte.

Støttens forenelighed med TEF art. 87, stk. 3, litra b):

Reglerne for at benytte sig af denne bestemmelse er præciseret og uddybet i udkastet.

Kapitel 4: Den detaljerede vurdering:

Foranstaltninger, der underkastes en detaljeret vurdering:

- 1) Foranstaltninger, som anmeldes til Kommissionen på grund af en pligt til at anmelde støtte individuelt som foreskrevet i gruppefritagelsesforordningen.
- 2) Investeringsstøtte: når støtten overstiger 5 mio. EUR til én virksomhed (selv om støtten er led i en allerede godkendt støtteordning).
- 3) Driftsstøtte til energibesparelse: når støtten overstiger 5 mio. EUR til én virksomhed i en femårig periode.
- 4) Driftsstøtte til produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder og/eller kombineret produktion af varme fra vedvarende energikilder: når støtten ydes til elværker baseret på vedvarende energikilder, hvor kapaciteten til produktion af elektricitet baseret på vedvarende energikilder overstiger 100 MW.
- 5) Driftsstøtte til produktion af biobrændstof: når støtten ydes til biobrændselsanlæg, hvor produktionen overstiger 100 000 t pr. år
- 6) Driftsstøtte til kraftvarmeproduktion: når støtten ydes til kraftvarmeanlæg med en deraf følgende elkapacitet baseret på kraftvarme, der overstiger 200 MW.
- 7) Driftsstøtte i form af miljøafgiftslempelser/-fritagelser, når den afgift, som virksomhederne faktisk betaler efter lempelsen, ligger under EU's mindsteniveau, eller når de omhandlede afgifter ikke er harmoniseret på EU-niveau: for støttemodtagere, hvis elforbrug overstiger 70 GWh pr. år, eller hvis gasforbrug overstiger 4 500 GJ pr. år.

I udkastet er angivet, at den detaljerede vurdering er proportionel og afhænger af, i hvor høj grad støtten er potentielt konkurrenceforvridende.

Kriterier for økonomisk vurdering af individuelle sager:

Kriterierne anvendes i tillæg til kriterierne i kapitel 3.

Ifølge udkastet er det forhold, at støtten tilskynder virksomheder til at gøre en miljøbeskyttelsesindsats, som de ellers ikke ville have gjort, det væsentligste positive element, der skal tages i betragtning ved vurderingen. Kommissionen vil normalt ikke stille spørgsmålstejn ved, at der er negative eksternaliteter forbundet med miljøbeskyttelse, men kontrollere, om statsstøtten har en mærkbar virkning på miljøbeskyttelsen.

For at vurdere afgiftslempelsers/afgiftsfritagelsers positive virkninger for miljøet vil Kommissionen analysere kompensationen for sådanne afgiftslempelser/afgiftsfritagelser og navnlig være opmærksom på følgende forhold:

- Nærmere oplysninger om kompensationen for afgiftslempelsen/afgiftsfritagelsen.

- Den andel af miljøafgiften, støttemodtageren betaler, også efter lempelsen, og målbare miljøfordele, hvad angår nedsat forurening. Hvis støttemodtageren efter lempelsen betaler en betydelig del af afgiften, kan det bidrage til miljøbeskyttelse.
- Kompensationens målbare miljøfordele, hvad angår nedsat forurening.
- Tidsramme for de forventede miljøfordele.

Kommissionen vil også se på forhold, der kan begrunde støtte til tilpasning til nationale standarder, der er strengere end EF-standarder, og miljøafgiftsfritagelser eller lempelser. Kommissionen vil bl.a. være opmærksom på støttemodtagerens hovedkonkurrenter.

Velegnet instrument:

Ved forenelighedsanalysen vil Kommissionen ifølge udkastet tage højde for konsekvensanalyser, som medlemsstaten måtte have foretaget, herunder overvejelser om andre løsninger og tage højde for begrundelser for, at forureneren betaler-princippet vil blive overholdt.

Støttens tilskyndelsesvirkning og nødvendighed:

Støtte kan ikke betragtes som nødvendig, udelukkende fordi miljøbeskyttelsen øges.

Ud over beregningen af de ekstra omkostninger, der er nævnt i kapitel 3, vil Kommissionen tage højde for følgende forhold i sin analyse:

- Forventet forandring
- Produktionsfordele
- Fordele knyttet til image
- Fordele som følge af mærkning af produktionsmetode
- Mulige kommende obligatoriske standarder
- Risikoniveau
- Rentabilitet

Kommissionen vil kontrollere, at støttemodtageren ville være blevet påvirket mærkbart og ikke ville have været i stand til at bære omkostningerne ved en øjeblikkelig gennemførelse af nationale standarder eller miljøafgifter.

For at vurdere støttens tilskyndelsesvirkning i form af afgiftslempelser/afgiftsfritagelser vil Kommissionen analysere, om den pågældende støtte vil få modtagerne til at iværksætte miljøbeskyttelsesforanstaltninger, f.eks. i form af aftaler med den berørte stat.

Støttens proportionalitet:

Medlemsstaterne skal godtgøre, at støtten er nødvendig, at beløbet holdes på et minimum, og at udvælgelsesproceduren er proportionel.

Hvad angår støtte i form af afgiftslempelser/afgiftsfritagelser, vil Kommissionen sikre, at de kriterier og betingelser, medlemsstaterne bruger, er proportionelle i forhold til støttemodtagerens konkrete situation. Kom-

missionen har i udkastet listet en lang række elementer, den vil tage i betragtning, herunder interaktionen mellem EU's ordning for handel med emissionsrettigheder og en CO2-afgift, hvis de finder anvendelse samtidigt. Det fremgår imidlertid ikke af udkastet, hvorledes Kommissionen konkret vil tage højde for interaktionen mellem samtidig anvendelse af emissions-rettigheder og en CO2-afgift.

Analyse af forvridningen af konkurrence- og samhandelsvilkårene:

Det fremgår af udkastet, at når Kommissionen skal vurdere støtteforanstaltningens negative virkninger, vil den fokusere analysen af konkurrenceforvridningen på miljøstøttens forventede virkning for konkurrencen mellem virksomheder på de berørte produktmarkeder.

Hvis støtten er proportionel, bl.a. hvis beregningen af ekstra investeringer eller driftsomkostninger har taget højde for alle virksomhedens fordele, må den negative virkning forventes at blive begrænset.

Endelig afvejning:

Herefter vil Kommissionen foretage den endelige afvejning af de positive og negative følger.

Kumulering:

Støtte, der godkendes efter rammebestemmelserne kan ikke kumuleres med anden statsstøtte og heller ikke med anden EU-finansiering, hvis kumuleringen fører til højere støtteintensitet end fastsat i rammebestemmelserne. Som noget nyt gælder, at der ej heller kan kumuleres med de minimis støtte, hvis det medfører højere støtteintensitet end tilladt efter rammebestemmelserne.

Rapportering og overvågning:

I udkastet stilles øgede krav til rapportering, blandt andet skal støttemodtagers navn oplyses, ligesom der skal gøres rede for tilskyndelsesvirkningen for større virksomheder.

Som noget nyt vil Kommissionen fremover kræve, at medlemsstaten offentliggør den fulde ordlyd af alle endelige støtteordninger. En støtteordning må ikke gennemføres, før disse oplysninger er offentliggjort på nettet.

Derudover skal medlemsstaterne føre detaljerede fortegnelser over tilde-
ling af støtte til alle miljøforanstaltninger.

Egnede foranstaltninger:

De eksisterende støtteordninger skal bringes i overensstemmelse med de nye rammebestemmelser senest 1 år efter deres ikrafttræden. Dog gælder det nye loft for store individuelle projekter umiddelbart efter ikrafttræden. De øgede rapporteringskrav gælder for støtte ydet ifølge eksisterende støtteordninger 6 måneder efter rammebestemmelsernes ikrafttræden.

Ikrafttrædelse:

De nye rammebestemmelser forventes at træde i kraft den 1. januar 2008 og finde anvendelse frem til den 31. december 2014.

Ændringer i forhold til de eksisterende rammebestemmelser:

Indførelse af balancetesten i form af en standardvurdering og en detaljeret test er en ændring i forhold til de eksisterende rammebestemmelser. Indførelse af testen indebærer i forhold til en standardvurdering, at der skal foretages en kontrafaktisk analyse for alle andre støttemodtagere end SMV. Under den detaljerede test er nævnt en lang række elementer, der ikke er nævnt i de nuværende rammebestemmelser.

I udkastet foreslås, at der kan ydes støtte til øko-innovation (støtteintensiteten kan forhøjes fra 30 % til 40 %), såfremt investeringen vedrører erhvervelse af aktiv i form af øko-innovation. Øko-innovation er ikke nævnt i de nuværende rammebestemmelser.

Der kan ydes bonus dvs. højere støtteintensitet, såfremt støttemodtageren er en SMV. Det er også muligt efter de nuværende rammebestemmelser. Det nye er, at der sondres mellem små og mellemstore virksomheder, således, at støtteintensiteten kan forhøjes med 10 % for så vidt angår mellemstore virksomheder og 20 % for så vidt angår mindre virksomheder. Ifølge de nuværende rammebestemmelser kan bonus udgøre 10 % til SMV. Der er således tale om en forhøjelse af støtteintensiteten på 10 % til små virksomheder.

For så vidt angår støtte til tidlig tilpasning til kommende EF-standarder for SMV, er det et nyt krav, at investeringen skal være afsluttet mindst et år før den obligatoriske frist udløber. Desuden er støtteintensiteterne højere, der sondres mellem mellemstore og små virksomheder, og der er bonus, hvis investeringen gennemføres mere end 3 år før den obligatoriske gennemførelsesdato.

For så vidt angår investeringsstøtte til energibesparelser, er støtteintensiteten forhøjet fra 40 til 50 % i udkastet.

For så vidt angår investeringsstøtte til vedvarende energikilder, er støtteintensiteten forhøjet fra 40 til 50 % i udkastet.

Driftsstøtte til vedvarende energikilder kan også være berettiget for at dække forskellen mellem produktionsomkostningerne for energi fra vedvarende energikilder og markedsprisen. Valgmulighed 1¹⁴ og 2¹⁵ er vide-

¹⁴ Valgmulighed 1 går ud på, at medlemsstaterne kan yde driftsstøtte for at kompensere for forskellen mellem produktionsomkostningerne for vedvarende energi og markedsprisen for den pågældende energiform.

reført i udkastet, mens valgmulighed 3¹⁶ er sat ind i forbindelse med den detaljerede vurdering i kapitel 4.

Derudover er støtte til kraftvarmeproduktion og fjernvarme medtaget i udkastet. Støtteintensiteten for investeringsstøtte må ikke overstige hhv. 50 % og 40% af de støtteberettigede omkostninger. Det er en stigning på 10 % for så vidt angår støtte til kraftvarmeproduktion.

For så vidt angår driftsstøtte til affaldshåndtering fremgår det ikke direkte af udkastet, om det stadig er muligt. For så vidt angår investeringsstøtte til affaldshåndtering, kan det kun lade sig gøre under nærmere angivne betingelser, der er en tilføjelse i forhold til de eksisterende rammebestemmelser.

I forhold til afgiftslempelser og afgiftsfritagelser er det nyt, at Kommissionen (i forbindelse med den detaljerede test) vil tage højde for interaktionen mellem EU's ordning for handel med emissionsrettigheder og samtidig anvendelse af CO₂-afgift. Desuden er det nyt, at Kommissionen - for så vidt angår ikke-harmoniserede afgifter - har præciseret, at virksomheden skal betale 20 % af den nationale afgift, såfremt virksomheden skal opfylde betingelsen om at betale en betydelig del af afgiften. Derudover er det nyt - for så vidt angår harmoniserede afgifter, hvor afgiftslempelsen medfører en afgiftssats lavere end EU's minimumssats – at der kan indgås aftaler mellem medlemsstaten og virksomheden, der bevirker, at lempelsen kan være forenelig med fællesmarkedet.

Som noget nyt er angivet retningslinier for støtte i form af handel med emissionsrettigheder.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen forholder sig i forslaget ikke nærmere til nærhedsprincippet. Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Der findes ikke dansk ret på området i form af love eller bekendtgørelser.

¹⁶ Ifølge valgmulighed 3 kan medlemsstaterne yde driftsstøtte til nye anlæg til fremstilling af vedvarende energi, der beregnes på baggrund af de sparede eksterne omkostninger. Omkostningerne beregnes på grundlag af forskellen mellem dels de producerede eksterne omkostninger, som ikke betales af producenterne af vedvarende energi, dels de producerede eksterne omkostninger, der ikke betales af producenterne af ikke-vedvarende energi. Se pkt. 141 i udkastet.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og vækst den 7. juni 2007 samt i Fødevareministeriets §2 udvalg.

Landbrugsrådet, DI og LO har afgivet høringssvar.

Landbrugsrådet støtter en række af de danske holdninger, blandt andet vedr. dobbeltregulering og afklaring af usikkerheden i relation til samspillet mellem energibeskatningsdirektivet og miljørammebestemmelserne. Landbrugsrådet finder overordnet, at udkastet ser fornuftigt ud og støtter, at landbrugets forarbejdningsindustri nu er medtaget. Samtidig finder Landbrugsrådet, at det af hensyn til investorers lyst til at indgå i investeringsprojekter kan være afgørende, at støtteperiodens længde kan være på mere end 10 år.

DI støtter en række af de danske holdninger, blandt andet at det ikke skal være muligt at yde støtte til vedtagne standarder, at Kommissionen bør afklare den udbredte usikkerhed, der er i relation til samspillet mellem energibeskatningsdirektivet og statsstøtteregelemlerne samt at forholdet mellem udbud og statsstøtte bør afklares. Derudover påpeger DI en række yderligere forhold, der bør afklares, herunder sammenfald af definitioner i udkastet til supergruppefritagelsen og udkastet til miljørammebestemmelserne.

DI finder overordnet, at miljørammebestemmelserne bør indrettes, så de i højere grad stemmer overens med de politiske initiativer på miljø- og energiområdet. DI er positiv over for en øget anvendelse af økonomiske analyser, men præciserer samtidig vigtigheden af, at dette ikke medfører juridisk usikkerhed og øgede administrative byrder for virksomhederne. Derudover foreslår DI blandt andet, at man fra dansk side bør rejse krav om strengere regulering af tilbagebetalingsproceduren. DI skitserer to tilgange, hvoraf den ene indebærer, at tilbagebetalingen går til Kommissionen i stedet for medlemsstaten. Den anden tilgang går ud på, at Kommissionen kan indeholde fællesskabsmidler til de medlemsstater, der ikke rettidigt har indkrævet ulovlig statsstøtte.

LO kan støtte den foreslåede danske indstilling. LO finder, at der bør ske differentiering af støtteperioden, idet den i nogle tilfælde bør være 5 år og i andre 10 år.

6. Andre landes generelle holdninger

Kommissionen afholder et første møde med medlemsstaterne den 2. juli 2007.

7. Regeringens foreløbige holdning

Danmark støtter en nedbringelse af statsstøtteniveauet og omlægning af støtten til horisontale formål. Endvidere lægger Danmark afgørende vægt på forurenere-betaler-princippet. Samtidig er det dansk holdning, at der er en lang række prioriterede miljøproblemer i EU, som kan løses gennem udvikling og anvendelse af mere miljøeffektiv teknologi. Danmark anser det derfor for vigtigt, at der er gode betingelser for udvikling af

teknologiske muligheder. Endvidere anser Danmark det for afgørende, at rammebestemmelserne fortsat giver mulighed for at yde statsstøtte i de tilfælde, hvor nationale miljøregler er strengere end fællesskabsreglerne, og hvor statsstøtten alene tager udgangspunkt i de ekstraomkostninger, som virksomhederne har ved at opfylde de strengere nationale krav.

Danmark støtter Kommissionens mere økonomiske tilgang til miljøbeskyttelse. Danmark lægger imidlertid afgørende vægt på, at balancetesten i udkastet operationaliseres og forenkles i videst muligt omfang. Desuden er det dansk holdning, at der i udkastet skal være større klarhed i forhold til miljøbaserede støtteordninger, der etableres som følge af implementering af EU-direktiver.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.